NEUKOMM GYULA
(1892 – 1957)

Lapunk fáradhatatlan volt felelős szerkesztőjét október hó 12-én utolsó útjára kísértük. Számos barátja, volt tanítványa, tisztelői és lapunk feladatmegoldói gyűltek össze a fájó búcsúvételre.

Neukomm Gyula 1892. április 22-én született Versecen. Elemi és középiskolai tanulmányait szülővárosában, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1914-ben szerezte meg a tanári diplomát, a matematika és ábrázoló geometria szaktárgyakból. A világháború szakította meg pályafutását. Négy évig tartó harctéri katonai szolgálat után Budapestre került tanárnak. Negyedfél évtizedes tanári szolgálat után kapta a felkérést, hogy néhány osztály nevelését cserélje fel a Középiskolai Matematikai Lapok szerkesztésén keresztül az egész ország matematika iránt érdeklődő fiatalságának nevelésével. Nehéz volt az elhatározás: megválni a tanítástól. És vajon sikerül-e a maga szigorú mértéke szerint oldani meg az új feladatot is? Az eredmények azonban hamar eloszlattak minden aggodalmat. Nagy rátermettséggel, odaadó munkával hervadhatatlan érdemeket szerzett a folyóirat felvirágoztatásában.

Világhírű „Sakkfeladványszerző Mester", aki szakírói és kritikai (nemzetközi versenyeken való versenybírói) tevékenységével is nagy tekintélyt vívott ki magának. Hírnevének köszönhette, hogy a „Magyar Népköztársaság Érdemes Sportolója" lett és a Világsakkszövetség 1955-ben a göteborgi kongresszuson a „Sakkszerzemények Nemzetközi Bizottsága" elnökéül választotta meg.

Eredményes tanári működését bizonyítja az a tény is, hogy tanítványai közül több kiváló matematikus bontakozott ki, s tanítványai gyakran szerepeltek a különféle matematikai versenyek győztesei között. Érdemeiért a Bolyai János Matematikai Társulat 1951-ben Beke Manó-díjjal, a Közoktatásügyi Minisztérium a „Közoktatás Kiváló Dolgozója" cím adományozásával tüntette ki.

*

Neukomm Gyula felelős szerkesztői munkássága egy kiváló tanár működésének méltó betetőzése. Ez a tevékenysége nyert méltatást legutolsó kitüntetésében is: 1956-ban a „Szocialista Munkáért" érdeméremmel tüntették ki.

Sakkozói működése során sok olyan tapasztalatot gyűjtött, melyet a Középiskolai Matematikai Lapok szerkesztésében is sikeresen hasznosított. (Több hazai és nemzetközi versenyt szervezett, még több esetben versenybíróként működött. Szakírói, rovatvezetői és szerkesztői tapasztalatai itt is gyümölcsöztek.) Két példát említünk: 1. A sokakat megmozgató pontverseny. 2. Az Arany Dániel matematikai tanulóversenyekről szóló értékelő beszámolói.

Szakadatlanul figyelemmel kísérte a külföldi irodalmat is, gondosan kiválogatta, átfésülte, gyűjtötte az alkalmas anyagot. A Lapok életerejének egyik főforrása a bőséges probléma gyűjtemény. Az ilyen gyűjtemény összeállításának alapja a szakismeret, didaktikai érzék és türelemmel párosult rendszeresség.

A negyedfélévtizedes tanítási tapasztalat, az iskola és a diák alapos ismerése is világosan tükröződik munkájában. Nem az izzó érdeklődésű, kiváló tehetségű diákra irányul a matematikát népszerűsítő törekvés – nem kell döngetni a kitárt kaput –, hanem az értelmes, tanulni tudó diák érdeklődését kell megragadni és lekötni. Ezért igyekszik a tanmenethez és a tananyaghoz igazodni, amennyire csak lehet. Természetesen az élénkebb érdeklődésű, tehetségesebb tanulókra is gondolt. A pontverseny, a különféle versenybizottságok által mintaszerűen kidolgozott verseny feladat megoldások közlése, a középiskolában nem tanított egy-egy érdekesebb matematikai kérdéskört ismertető cikkek – mind az ő fejlődésüket szolgálják.

Neukomm Gyula behatóan megvizsgált minden beküldött feladatot. Szükség esetén átalakította, átfogalmazta az eredeti munkát. A legjelentéktelenebb tanulói dolgozatot is a komoly munkát megillető tisztelettel kezelte, mert abban a kötelességen felül álló tevékenységet és fejlődésre való törekvést méltányolta. Ő maga is számos feladatot szerkesztett, ha alkalmas kész feladat nem akadt gyűjteményében.

Az egyetemi felvételekért felelős személyek nehéz munkájukban (a legalkalmasabbak kiválogatásánál) nyugodtan támaszkodhattak a Középiskolai Matematikai Lapok gondosan kialakított értékelésére.

A kultúra gyors fejlődésének egyik jellegzetes tünete a nyomdák túlterheltsége. A határidők, a megjelenés folyamatosságának biztosítása komoly feladatot jelent a szerkesztő számára. Neukomm Gyula ebben a fárasztó harcban is helyt állt, egészsége rovására is, csakis a lapot türelmetlenül váró olvasók érdekét tekintette. Élete utolsó órájáig dolgozott, s a fáradhatatlan szerkesztői tollat a halál ütötte ki dolgos kezéből.

*

Megrendülten búcsúzunk a matematika oktatásának és népszerűsíttetésének kiváló, lelkes dolgozójától, a matematikáért lelkesedő diákok melegszívű barátjától. Neukomm Gyula emlékét szívünkbe zárjuk.